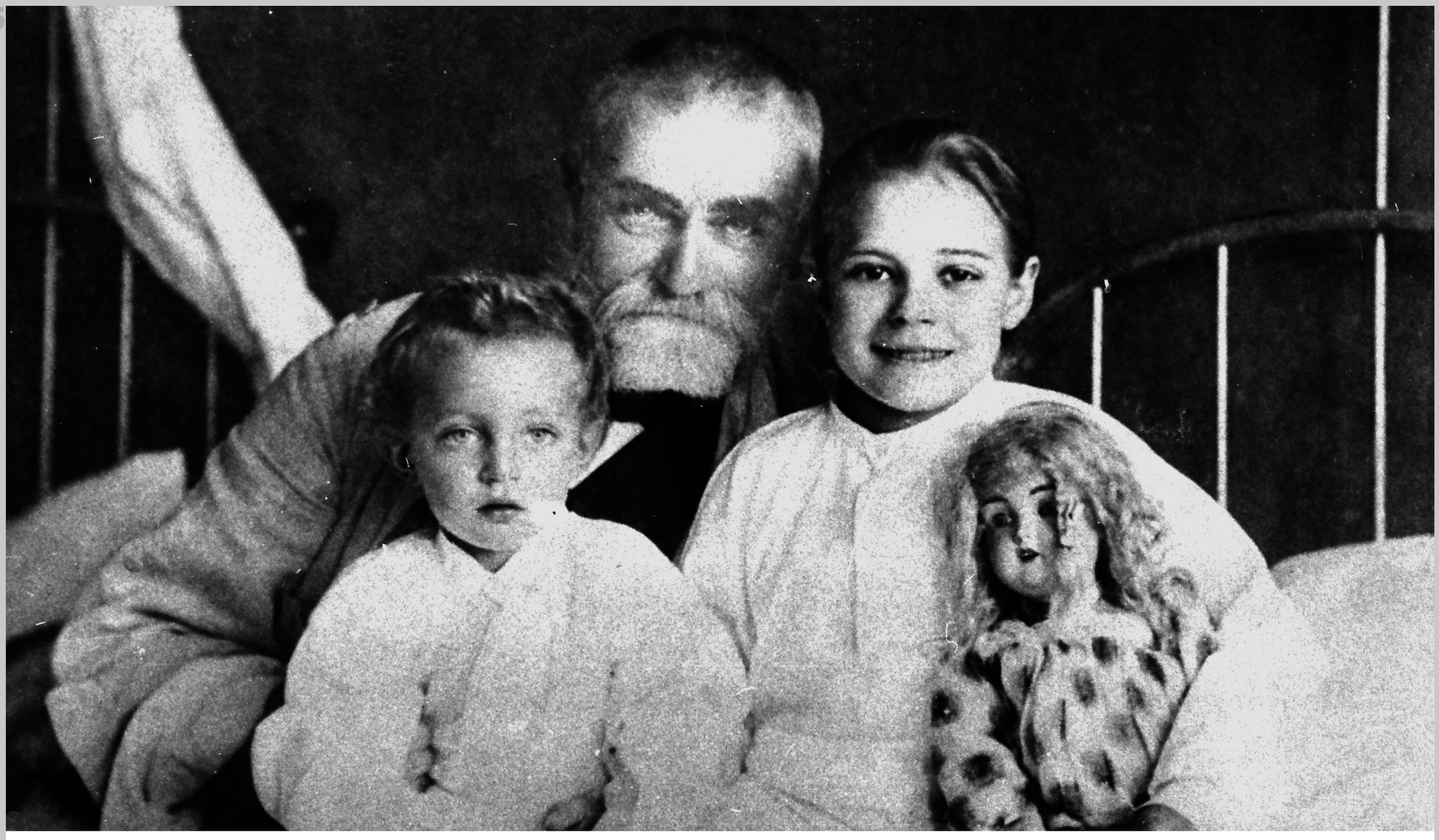

Dr. Jens Karl. Gerner med to små patienter på Nexø Sygehus omkring 1905

Bornholms Tidende, Neksø, 4 november 1905

De forenede Kommuners Sygehus

Sygehuset i Neksø

De forenede Kommuners Sygehus i Neksø blev i Gaar indviet ved en lille Højtidelighed paa Sygehuset, og bag efter var der Festmiddag paa Holms Hotel. Det er Neksø, Bodilsker, Ibsker og Povlsker Kommuner, der have rejst Sygehuset, ligesom de for 4 Aar siden rejste Epidemihuset. Det er i det hele taget meget prisværdigt og efterfølgelsesværdigt, at de nævnte Kommuner have forenet sig om dette smukke, humane og tidssvarende Formaal, da der virkelig var Trang til Stede til at faa et ordentligt og tidssvarende indrettet Sygehus i Neksø. Vel er Sygehuset ikke stort, der er kun to Sygeværelser; men det er beliggende lige ved siden af Epidemihuset, og dette er bygget saaledes, at det kan deles og aflukkes i 2 fra hinanden skarpt adskilte Dele, og den ene Del kan da godt i Tilfælde, hvor Sygehuset maatte vise sig utilstrækkeligt, tjene som Reserve for Sygehuset.

Sygehuset (som i Forvejen Epidemihuset) er beliggende lidt nord for byen ved Vejen til Stenbrudsmøllen med smuk og fri Udsigt over Søen og altid omgivet af den friske Søluft. Det er meget stenet og fliset Bund, hvor de to Sygehuse ere byggede; men det ser ud til, at Træer ere ret villige til at vokse der, saa der vil kunne blive hyggelige Omgivelser, naar Træerne vokse til.

Det ny Sygehus, der er opført i Entreprise af Bygmester Johannes Munch, er bygget af røde Mursten, der ikke ere dækkede med nogen Cementpuds saaledes som Epidemihusets Mure, tager sig rigtig godt ud, og Arbejdet ser ud til at være solidt samt akkurat og godt udført.

Hovedbygningen er 27 1/2 Alen lang og 12 1/2 Alen bred, de to Tværlænger, en ved hver Ende, anvendte til Badeværelse og Klosetrum, 4 1/2 x 4 3/4 Al. Udhuslængen 10 x 6 1/2 Al. Der er to Sygeværelser, hvert paa 8 x 6 1/2 Al., og derimellem Sygeplejerskens Værelse paa 4 x 4 1/2 Al. Højden til Loftet eller Gibsdækket er 5 Alen. Midlertidig var der i Sygeværelserne anbragt henholdsvis 3 og 2 Sænge. Længst til højre (mod Vest) ligger Operationsstuen. Der er alt saa vidt muligt afrundet, saa der ingen skarpe Hjørner, Kroge eller Vinkler findes, for at det saa meget lettere kan holdes rent. Gulvet dér er lagt af et nylig opfundet, udmærket Stof, som kaldes Linotol, hvilket er ganske uigennemtrængeligt for Vand og næsten uopslideligt. Ogsaa Forbindingen mellem Væg- og Gulvflade er afrundet. Vinduerne i alle de nævnte Værelser vende mod Syd; men langs med alle Værelserne, altsaa mod Nord, løber en Gang gjennem hele Husets Længde, og fra denne sker Ilægningen i de Reckske Ventilationsovne, der ere anbragte i Sygeværelserne. I Operationsstuen og Sygeplejerskens Værelse er der Magasinovne. I badeværelset er der en meget praktisk og dekorativ Badeovn med blank Kobberskjærm; den regulerer sig selv med Paafyldning af koldt Vand, naar det varme Vand er ført til Badekarret.

I Klosetrummet er der anbragt Vandklosetter. Vandet til dette og til Badeværelset føres fra en Beholder paa Loftet. Et Skab til Linned med mere findes paa Loftet, et Skab til Instrumenter med mere i Gangen. Fra Økonomiboligen i Epidemihuset skal ogsaa Sygehuset have sin Madforsyning.

Byggesummen, iberegnet Badeovn og Klosetter, har udgjort 8,500 Kr., saa alt i alt kan vel Sygehuset med Inventar regnes at staa de paagjældende Kommuner i ca. 11,000 Kroner. En Del Inventar har kunnet overføres fra det gamle Sygehus.

I Gaar ved Tretiden samledes man paa Sygehuset, 30-40 Mennesker, dels Repræsentanter for de interesserede Kommuner og dels særlig indbudne. Som særlig indbudne kan nævnes Amtmand, Baron Bille-Brahe, Fysikus P. B. E. Hansen, Distriktslæge Dr. Borch, Repræsentanter for Pressen og muligt flere.

Sygehusudvalgets Formand, Smedemester Skovgaard, bød velkommen, hvorefter Pastor Agger holdt Indvielsestalen, hvilket han var anmodet om.

Taleren tog som Udgangspunkt en lille Ungdomsoplevelse, hvor en ung Mand, der var ukjendt med Forholdene paa Landet, var kommet med det Udbrud: "Naa saadan!" da han saa, hvorledes en for ham tilsyneladende uløselig Opgave kunne løses. Paa lignende Vis var det gaaet Taleren, da han for 5 Aar siden kom til Neksø, og som Medlem af den stedlige Bestyrelse for Etatsraadinde Kofoeds Legat skulde finde Sygehuset i Neksø. Det skulde ligge ved Torvet i Neksø; men der var ikke noget, der lignede et Sygehus, og da han kom inden for, og der blev sagt ham, at det var Sygehuset, maatte han som den unge Mand udbryde: "Naa saadan!"

I de 5 Aar, Taleren har været her, er han kommen der oftere; men det var et meget primitivt Sygehus, og det er da glædeligt, at der nu er bygget et nyt Sygehus, og at der i det hele taget gjøres noget for de lidende Mennesker. Det er dobbelt glædeligt, at som her By og Land kunne gaa sammen. Der er jo ellers nok, der adskiller; men det er da meget glædeligt, hvor der kan ske Samvirken, og her er gjort et smukt Arbejde i den Retning.

Der er et Ord, som det vilde være godt at sætte over dette Hus; det er det Ord, som Salomon udtalte om Templet i Jerusalem: "Herre, lad Dine Øjne være aabne over dette Hus Nat og Dag!" Særlig er dette ønskeligt for de syges Skyld. Vi véd ikke, hvem der kan komme til at ligge her, maaske nogle af vore nærmeste, maaske nogen af os kan komme til at ligge her Nætter og Dage i Sygdom og Smærte. Naar de, der ligge her, da have Hjærte til at bede, gid da Herrens Øje maa hvile over dem og dette Hus, og vi vil udtale dette i Dag: Herre, lad Dine Øjne være aabne over dette Hus Nat og Dag.

Gid der altid i denne By maa findes Læger, som ere dygtige Mænd; men gid det ogsaa altid maa være Mænd, som have et medlidende Hjærte og en barmhjærtig Haand, der ikke betragter den syge som Malkeko eller som et Træ. Gid der altid maa findes Læger her, der opfatte deres Kald med det rette Hjærtelag og føle sig som Barmhjærtighedens Tjenere.

Det samme maa vi ønske med Hensyn til Sygeplejersker, at de maa være dygtige Mennesker, men ogsaa og navnlig at de maa være barmhjærtige Mennesker, saa de syge kunne føle, at det er Mennesker, der ville øve Barmhjærtighed, fordi de selv have modtaget Barmhjærtighed.

Taleren havde set som Indskrift over et Sygehus: "Fader, i Dine Hænder!" Dermed skal være sagt: Nu er jeg syg og lidende; men jeg vil gerne være i dine Faderhænder. Der vil ikke blive prædiket meget i dette Hus; men det ville vi haabe, at de syge, der komme til at ligge her, maa føle, at de ere i Barmhjærtighedens Haand, og at det, der møder dem, er Barmhjærtighed fra Gud.

Taleren sluttede med en Bøn, hvori han bad om, at der her i dette Hus maatte mødes Barmhjærtighed og Kjærlighed, samt at Gud vilde lade sit øje hvile over dette Hus og bøje sit Øre til at høre de Bønner, der herfra opsendes til ham.

Fysikus Hansen udtalte en Tak til Taleren, og Skovgaard udtalte en Tak til Taleren og til dem, der vare komne til Stede.

Vi skulle senere meddele lidt fra Festmiddagen.